

В Україні відзначили місяць боротьби з раком легені

26 листопада на Михайлівській площі у м. Києві відбулися пресконференція та демонстрація артоб'єкта задля підтримки людей з раком легені. У рамках заходу представники Національного інституту раку, Київського міського центру громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України та фармацевтичної компанії «Рош Україна» поставили за мету розвіяти найпоширеніші міфи та стереотипи, пов'язані з розповсюдженістю хвороби, причинно-наслідковими зв'язками між способом життя та індукцією патологічного процесу, ефективністю лікування та найголовніше – підвищити рівень обізнаності суспільства стосовно раку легені.

Згідно з даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), щороку у світі фіксується понад 2 млн нових випадків раку легені. У 2018 р. від цього захворювання померло близько 1,7 млн осіб. Висока захворюваність на рак легені спостерігається і в Україні – щорічно виявляють близько 13 тис. нових випадків. За даними Національного канцер-реєстру, тільки у Києві та області у 2018 р. цей діагноз встановили майже 1200 пацієнтам, а понад 900 хворих померли.

Однією з причин такої сумної статистики є низька обізнаність суспільства про онкопатологію, що в результаті призводить до виявлення раку на пізніх стадіях, недовіри до лікарів та сумнівів щодо ефективності наявних методів лікування. В українському суспільстві також існує стереотип, що захворіти на рак легені можуть лише курці та люди похилого віку, однак цей діагноз можуть встановити навіть молодій жінці, яка ніколи не курила.

Листопад офіційно визнано місяцем боротьби з раком легені. Проведення заходів, приурочених до цієї події, є важливим інструментом поширення правдивої, актуальної інформації про хворобу, заклику населенню до піклування про своє здоров'я та підтримки людей, які віч-навіч зіткнулися з раком.

Клінічний онколог Національного інституту раку, кандидат медичних наук Юрій Миколайович Кондрацький зазначив, що кожної години в Україні кількість хворих на рак легені збільшується на 2 особи, одна з них помирає протягом року. Причиною такої тенденції є встановлення діагнозу на пізніх стадіях і відсутність розуміння, що з цієї хворобою можна та треба боротися. На практиці часто трапляються ситуації, коли пацієнт відмовляється від запропонованої лікарем терапії саме через брак знань. Ю.М. Кондрацький наголосив на тому, що використання сучасних методів лікування на ранніх стадіях дозволяє повністю та назавжди позбутися від пухлини. Крім того, нині доступні інноваційні ліки, застосування яких на III-IV стадії захворювання дає можливість досягти тривалої ремісії, у якій пацієнт може прожити ще багато років.

Медичний директор фармацевтичної компанії «Рош Україна» Оксана Віталіївна Сурцева:

– В Україні близько 62% пацієнтів з раком легені помирають протягом року після встановлення діагнозу. Проте американські колеги нещодавно опублікували результати дослідження, згідно з якими за останні 10 років кількість пацієнтів з 5-річною виживаністю після верифікації діагнозу раку легені збільшилася до 25%. Досягати таких показників вдалося завдяки поширенню серед населення інформації про патологію, впровадженню профілактичних заходів, виявленню раку легені на ранніх стадіях та проведенню якісного лікування.

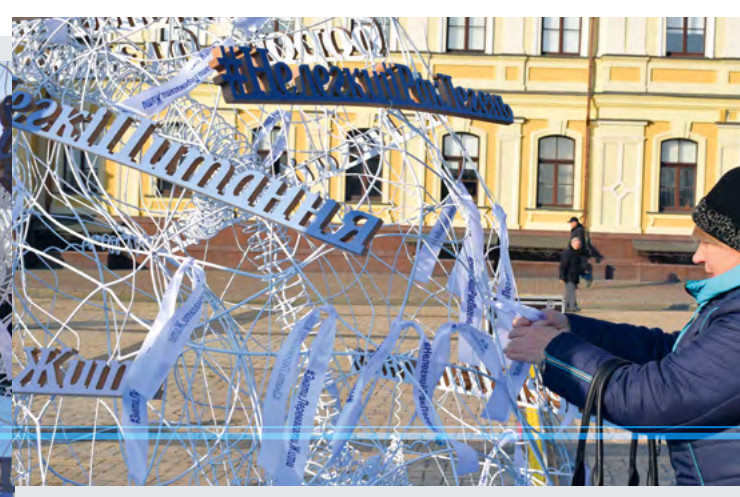
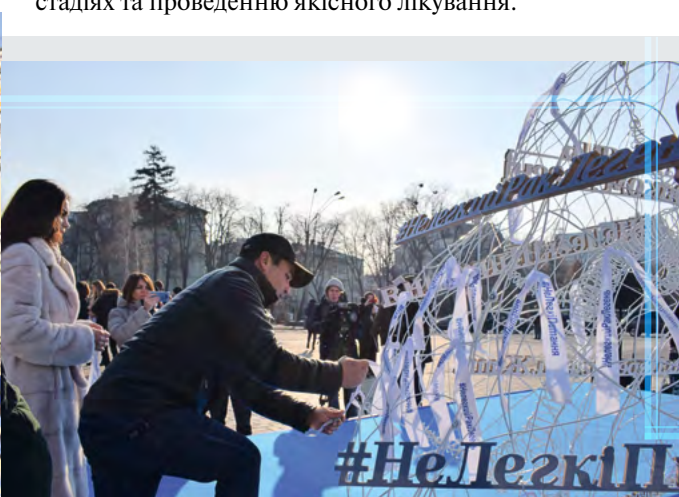
Натомість в Україні 71% діагнозів раку легені встановлюють на III-IV стадії захворювання, коли допомогти пацієнтам значно складніше. Проте навіть у таких хворих є шанс.

Хочу наголосити на тому, що рак легені – виліковний. Сьогодні доступний широкий арсенал таргетних, імунних лікарських засобів, хіміопрепаратів із доведеною ефективністю. Проведення коректної терапії на ранніх стадіях захворювання супроводжується високим шансом на повне одужання, а лікування на III-IV стадії дає можливість хворому якісно прожити ще кілька років у колі рідних і друзів.

Керівниця напряму епіднадзора за неінфекційними захворюваннями Київського міського центру громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України Тетяна Костянтинівна Новак зазначила, що заходи такого формату є прикладом консолідації зусиль усіх зацікавлених сторін для привернення уваги суспільства до однієї з найбільш складних медичних і соціальних проблем – онкопатології.

— Для одних людей діагноз рак звучить як вирок, інші ж переконані, що ця проблема їх не стосується. Проте завданням кожного є дотримання заходів, які перешкоджатимуть появі нових випадків захворювання. Згідно з даними ВООЗ, 9 з 10 летальних випадків від раку легені у Європі асоційовані з тютюнопалінням. Питання, що кожен з нас може зробити для того, щоб запобігти хворобі, є риторичним.

Профілактика онкологічних захворювань, пошук шляхів зниження ризиків для людей – беззаперечний пріоритет уваги системи громадського здоров'я міста Києва. Сьогодні ми з партнерами з боку громадянського суспільства об'єдналися на платформі однієї з найпрогресивніших у Європі антитютюнової ініціативи Київської міської державної адміністрації. Наша мета – створення міста без тютюнового диму, міста, в якому зменшується кількість хворих людей з раком легені.

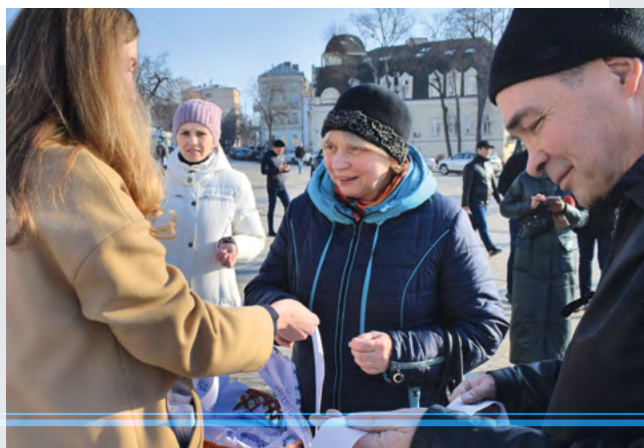

Від імені ініціативної групи людей, яких торкнулася проблема раку легені, виступила **Вікторія Штонда**.

— 18 місяців тому життя моєї сім'ї кардинально змінилося: у мами, яка раніше ніколи не скаржилася на здоров'я, діагностували рак легені IV стадії. Незважаючи на те що ця подія стала сильним ударом для рідних, я вирішила вивчити проблему зсередини. Неприємною несподіванкою стали дані статистики: мама увійшла до 70% пацієнтів, яким вперше діагностують рак легені на III та IV стадіях. Рак легені не супроводжується явними симптомами, тому я закликаю усіх слідкувати за своїм здоров'ям та не нехтувати профілактичними медичними обстеженнями.

Після встановлення мамі діагнозу рак я стала членом вітчизняних і міжнародних організацій, відвідала низку міжнародних наукових заходів, присвячених раку легені. На жаль, між Україною та європейськими країнами лежить прірва. У той час, коли пацієнти розвинених країн радіють від того, що мають можливість лікуватися інноваційними таргетними та імунотерапевтичними препаратами, у нашій країні такі хворі досі залишаються без належної уваги держави та суспільства і змушені самостійно оплачувати своє лікування, яке є надзвичайно дорогим.

Програми ранньої діагностики та забезпечення хворих раком легені життєво необхідними препаратами мають підтримуватися на державному рівні.

Завдяки власним зусиллям, підтримці небайдужих людей моя мама і досі жива, незважаючи на те що лікарі говорили про невтішні прогнози. Ми цінуємо кожен день, який мама провела у колі сім'ї. У цей нелегкий період мені хочеться залишатися насамперед донькою для своєї матері, а не лікарем, котрий безперервно перебуває в пошуку шляхів, які допоможуть продовжити життя найдорожчої людини, зробити його якісним.

Після емоційного виступу Вікторії Штонди присутні прикрасили артоб'єкт стрічками на знак підтримки хворих з тяжкою недугою.

Після офіційної частини пресконференції учасники дали коментарі.

Ю.М. Кондрацький:

— Великою проблемою онкологічної допомоги в Україні є недостатнє інформування пацієнтів про

наявні методи лікування. Часто ця ситуація є наслідком низької обізнаності самих лікарів, особливо з віддалених регіонів держави.

Основним завданням лікаря-онколога у веденні пацієнта з раком легені є надання повної інформації про усі можливі варіанти терапії: чи існують державні програми щодо забезпечення хворих тими чи іншими лікарськими засобами, чи пацієнт самостійно має оплатити своє лікування, а також переваги кожного з методів. Остаточне рішення завжди залишається за пацієнтом.

Що стосується результатів лікування раку легені, то насамперед вони залежать від стадії захворювання. При I стадії раку легені проводять оперативне втручання, після якого пацієнт повністю одужує. Такі хворі не потребують дорогої хіміотерапії, імунотерапії, променевої терапії тощо. При раку легені IIIA стадії крім хірургічного

лікування проводять передопераційну хіміотерапію та променеву терапію, а також тривале післяопераційне лікування. У такій ситуації вартість лікування збільшується у сотні разів, а результативність — значно знижується. Саме з цих причин основний акцент робиться на ранню діагностику онкологічної патології.

В. Штонда:

— Через те що рак легені має безсимптомний перебіг, моїй матері встановили діагноз дуже пізно, коли метастази були виявлені в головному мозку. Незважаючи на вкрай

невтішні прогнози лікарів (летальність протягом 2-3 місяців), завдяки інноваційним методам лікування мати живе уже 18 місяців. Дуже прикро, що в Україні фінансовий тягар лягає на плечі хворого та його сім'ї, тоді як навіть у сусідній Польщі лікування пацієнтів з раком легені відбувається за рахунок держави.

Таргетна терапія передбачає прийом всього однієї таблетки на день, яка здатна продовжити якісне життя хворого.

Рак легені пізніх стадій — це тяжка хвороба, яка складно піддається лікуванню. При наявності метастазів зазвичай говорять про максимальний термін виживаності 5 років. Проте це просто суха статистика. Щороку з'являються нові препарати, які можуть продовжити життя хворого з раком. Тому сьогодні ми говоримо про одні цифри, але завтра вони можуть змінитися. Це залежить від того, чи з'являються нові ефективні препарати.

О.В. Сурцева:

— Визначення прогнозу для пацієнта з раком передбачає комплексну оцінку кількох факторів: виду хвороби, стадії патологічного процесу та якості лікування. Рак легені — це неоднорідне захворювання. Необхідно виділяти дрібноклітинний і недрібноклітинний рак. Останній у свою чергу поділяється на аденокарциному, плоскоклітинний та великоклітинний рак. Крім того, існують різні генетичні аномалії, які визначають перебіг хвороби. Найбільш агресивним є дрібноклітинний рак.

Для подолання проблем, пов'язаних із раком легені, українцям слід перейняти досвід американських колег, яким вдалося істотно підвищити частоту 5-річної виживаності онкологічним хворим. Для цього необхідно підвищити рівень обізнаності суспільства про онкологічні захворювання та раннього виявлення патології, адже проведення терапії на ранніх стадіях є дуже ефективним та не потребує значних фінансових витрат.

Метою цього заходу є привернення уваги людей до проблеми раку легені, який є причиною смерті тисячі людей щороку. Підвищення обізнаності медичних працівників, пацієнтів та здорових осіб про цю проблему, фактори ризику та шляхи уникнення їх впливу, важливість профілактичних оглядів є одними з головних інструментів покращення вітчизняної статистики.

Підготувала **Ілона Цюпа**

3

